

***Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubartowie
za 2024 rok***

Lubartów 2025 rok

ZASADY DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LUBARTOWIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie działa na podstawie przepisów prawa oraz lokalnych regulacji, mając na celu wsparcie mieszkańców w trudnych sytuacjach życiowych.

Ogólne zasady działalności MOPS w Lubartowie:

Wsparcie społeczne:

Oferuje pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialnej, zdrowotnej lub życiowej. Działa na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców.

Profilaktyka i edukacja:

Prowadzi działania profilaktyczne, mające na celu zapobieganie problemom społecznym, a także organizuje różne formy edukacji i wsparcia dla rodzin.

Indywidualne podejście:

Każdy przypadek jest rozpatrywany indywidualnie, co pozwala na dostosowanie formy pomocy do specyficznych potrzeb osób i rodzin.

Współpraca z innymi instytucjami:

Współpracuje z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi społecznościami, aby zapewnić kompleksową pomoc.

Dostępność usług:

Stara się, aby usługi były dostępne dla wszystkich potrzebujących, w tym osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz rodzin z dziećmi.

Zasada pomocniczości:

Promuje samodzielność osób i rodzin, wspierając ich w wykorzystywaniu własnych zasobów oraz umiejętności do radzenia sobie z problemami.

Ochrona danych osobowych:

Przestrzega zasad ochrony danych osobowych, zapewniając poufność informacji dotyczących osób korzystających z jego usług.

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. Organizacja działalności Ośrodka.....	3
II. Struktura dochodów i wydatków	6
III. Pomoc społeczna	17
1. Charakterystyka osób/rodzin objętych pomocą społeczną	17
2. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków z pomocy społecznej	18
3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	20
IV. Świadczenia niepieniężne.....	21
1. Praca socjalna	21
2. Projekty socjalne i asystenckie	23
3. Aktywność projektowa	25
4. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego	27
5. Przeciwdziałanie przemocy domowej	28
6. Zespół ds. Asysty Rodzinnej	29
7. Dzienny Dom Pomocy Społecznej	29
8. Karta Dużej Rodziny (Ogólnopolska)	30
9. Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej	31
10. Ogólnopolska Karta Seniora	31
V. Świadczenia socjalne	31
1. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym	31
2. Świadczenia rodzinne	32
3. Świadczenie realizowane na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	33
4. Fundusz alimentacyjny	33
VI. Dodatki:	36
1. Świadczenie wychowawcze (500+)	36
2. Dodatki mieszkaniowe	36
3. Dodatek osłonowy	36
4. Bon energetyczny	37
5. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych	38
VII. Wydawanie zaświadczeń wynikających z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.....	38
VIII. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	38
IX. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	39

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Przedłożone sprawozdanie prezentuje dane, które w pełni obrazują działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie w 2024 roku.

Celem pomocy udzielanej przez MOPS w Lubartowie jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspakajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób lub rodzin zwracających się o pomoc oraz ich integracja ze środowiskiem.

Ośrodek udziela pomocy materialnej najbardziej potrzebującym mieszkańcom miasta Lubartów tj. dzieciom i rodzinom, osobom starszym, z niepełnosprawnościami, będących w kryzysie bezdomności, chorym oraz innym, które przeżywają różne sytuacje kryzysowe. Formy i metody wsparcia zawsze dostosowywane są do indywidualnych potrzeb i sytuacji konkretnej osoby lub rodziny.

Poza wsparciem finansowym, świadczona jest praca socjalna, prowadzone są działania aktywizujące, poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, prawne. MOPS w Lubartowie prowadzi również asystenturę rodzin jako ważne narzędzie w pracy socjalnej. Rolą asystenta jest intensywna praca z osobą lub rodziną, bezpośrednie wsparcie w codziennym życiu rodzin doświadczających kryzysów oraz działania usprawniające funkcję opiekuńczo-wychowawczą. W strukturze Ośrodka funkcjonuje Dzienny Dom Pomocy Społecznej, w którym wsparcie otrzymują głównie osoby starsze wiekiem, niepełnosprawne, bezdomne, samotne, borykające się z problemami uzależnienia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie przedstawia sprawozdanie z działalności za 2024 rok. Podsumowano w nim realizowane przez Ośrodek zadania wyznaczone określonymi przepisami prawa, projekty, podejmowane przedsięwzięcia, inicjatywy, różne formy lokalnej, interdyscyplinarnej współpracy, których celem jest zawsze aktywizacja grup zagrożonych i dążenie do skutecznego rozwiązania problemów społecznych.

I. Organizacja działalności Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miasto Lubartów. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Uchwały NR XVI/131/2020 Rady Miasta Lubartów z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, zmienionej Uchwałą NR XIX/159/2020 Rady Miasta Lubartów z dnia 28 kwietnia 2020 r.; aktów prawnych wydanych przez Radę Miasta, Burmistrza Miasta i Dyrektora Ośrodka oraz Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie wprowadzonego Zarządzeniem Nr 31/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie z dnia 18 września 2023 r. Od 26 stycznia 2024 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie wprowadzony Zarządzeniem nr 2/2024 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie z dnia 26 stycznia 2024 r.

Ramy prawne określające funkcjonowanie i zadania Ośrodka regulują przepisy prawa m.in.:

- Uchwała Nr XIII/55/90 Miejskiej Rady Narodowej w Lubartowie z dnia 14 marca 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego;
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Uchwała Nr XXXIV/186/13 z dnia 23 kwietnia 2013 r. o przyjęciu Programu „Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej” (zmieniony Uchwałą Nr XL/245/2018 z dnia 4 października 2018 r.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego;
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne;
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu;
- Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych;
- Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy;
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 r. realizowane były przez:

- ✓ **Dział Pomocy Środowiskowej**, do zadań którego należało m.in. przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawie udzielenia pomocy społecznej klientom Ośrodka oraz na potrzeby innych instytucji i ośrodków pomocy społecznej; świadczenie pracy socjalnej; udzielanie porad specjalistycznych; w tym w ramach Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego: wspieranie rodzin m.in. przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających problemy opiekuńczo-wychowawcze za pośrednictwem Zespołu ds. Asysty Rodzinnej, osób i rodzin doznających przemocy, a także podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego;
- ✓ **Dział Świadczeń Socjalnych**, do zadań którego należała realizacja: świadczeń rodzinnych i przysługujących do nich dodatków; świadczeń opiekuńczych; świadczeń z funduszu alimentacyjnego; dodatku mieszkaniowego, dodatku osłonowego, bonu energetycznego; prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji w zakresie ww. świadczeń;
- ✓ **Dział do Spraw Rodziny i Świadczeń Społecznych**, do zadań którego należało m.in. w zakresie: pomocy społecznej – przygotowywanie i realizacja decyzji administracyjnych, w szczególności w sprawach pomocy społecznej, świadczeń opieki zdrowotnej, składek zdrowotnych i emerytalno-rentowych; koordynowanie realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych; windykacja wierzytelności; realizacji zadań w celu uzyskania prawa do refundacji podatku VAT; realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. rozpatrywanie wniosków o wypłatę świadczenia pieniężnego przysługującego za zakwaterowanie i wyżywienie obywatela Ukrainy; realizacji postępowań dotyczących świadczenia wychowawczego (koordynacja z lat ubiegłych); realizacji programów wsparcia rodzin wielodzietnych – przyjmowanie, rozpatrywanie wniosków i wydawanie Lubartowskiej Karty Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej oraz Karty Dużej Rodziny, wydawanie Ogólnopolskiej Karty Seniora; pozyskiwanie przedsiębiorców do współpracy w zakresie realizacji lokalnego Programu; realizacji zadań dotyczących ustalenia prawa do świadczeń materialnych o charakterze socjalnym dla uczniów - rozpatrywanie wniosków i prowadzenie postępowań administracyjnych oraz opracowywanie projektów decyzji w sprawach ww. świadczeń;
- ✓ **Dział Finansowo-Księgowy**, do zadań którego należy m.in. prowadzenie rachunkowości Ośrodka; dokonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi; wstępnej kontroli operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym; prowadzenie spraw płacowych; wystawianie tytułów wykonawczych dot. wierzytelności;
- ✓ **Dział Administracyjno-Kadrowy**, do zadań którego należy prowadzenie spraw kadrowych, z zakresu: zamówień publicznych, archiwizacji (prowadzenie składnicy akt), obsługi kasowej, obsługi sekretariatu i systemów teleinformatycznych, ochrony danych osobowych, administracji budynku i innych spraw organizacyjno-technicznych;
- ✓ **Dzienny Dom Pomocy Społecznej**, do zadań którego należy m.in. świadczenie usług opiekuńczych, higienicznych oraz w formie posiłków osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym; prowadzenie terapii zajęciowej z pensjonariuszami; udzielanie wsparcia psychologicznego;
- ✓ **kadre zarządzającą Ośrodkiem**: Dyrektora MOPS w Lubartowie, Zastępcę Dyrektora, Głównego Księgowego, Kierowników komórek organizacyjnych;

- ✓ **samodzielne stanowisko pracy**, tj. starszego specjalistę ds. analityczno-planistycznych, strategii i programów, do zadań którego należy m.in. sprawozdawczość Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie w zakresie pomocy społecznej i realizacji programów. Obsługa systemu dot. sprawozdań GUS i CAS. Przygotowanie projektów wniosków w ramach ogłaszanych Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ich realizacja wspólnie z innymi pracownikami. Monitorowanie realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, sporządzanie analiz dotyczących problemów społecznych, współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w Ośrodku zatrudnionych było 45 pracowników w wymiarze 40,625 etatów, w tym 2 etaty zatrudnione na czas zastępstwa. Wśród wszystkich etatowych pracowników:

- 36 osób – 80 % posiadało wykształcenie wyższe,
- 6 osób – 13,33 % posiadało wykształcenie średnie,
- 2 osoby – 4,45 % posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe,
- 1 osoba – 2,22 % posiadało wykształcenie podstawowe.

Ponadto z MOPS w Lubartowie współpracowała 1 osoba w oparciu o umowę zlecenie w zakresie obsługi zadań BHP (cały rok).

W 2024 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w 44 szkoleniach, spotkaniach, konferencjach, webinarach. Szkolenia pracowników dotyczyły zakresu zadań realizowanych przez MOPS w Lubartowie. Były one ukierunkowane na doskonalenie warsztatu pracy, stosowania prawa w realizacji zadań jednostki oraz narzędzi w pracy z klientem pomocy społecznej.

Wsparciem w podejmowanych działaniach jest pomoc prawna, która obejmuje świadczenie obsługi prawnej związanej z przedmiotem działalności oraz reprezentowanie w postępowaniach sądowych i administracyjnych. Obsługa prawna obejmuje między innymi: udzielanie porad, opinii, wyjaśnień w zakresie stosowania obowiązujących przepisów prawa, konsultowanie i opiniowanie regulacji wewnętrznych Zamawiającego, opiniowanie projektów pism, uchwał, zarządzeń, umów, itp., nadzór formalno-prawny nad prowadzonymi postępowaniami, bieżące informowanie o nowych przepisach oraz o zmianach w przepisach, mających wpływ na działalność z przedkładaniem pisemnej interpretacji zapisów budzących wątpliwości.

W MOPS w Lubartowie udzielane było poradnictwo prawne i obywatelskie na rzecz beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, w szczególności: doradztwo prawne i udzielanie wsparcia w zakresie obejmującym przepisy prawa, sporządzanie pism procesowych i wniosków. W 2024 r. z ww. pomocy skorzystało 56 rodzin.

II. Struktura dochodów i wydatków

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie uzyskuje dochody związane z realizacją zadań własnych oraz zleconych z zakresu administracji rządowej.

Tabela nr 1. Dochody związane z realizacją zadań własnych oraz zleconych z zakresu administracji rządowej w latach 2023-2024.

	2023	2024
dochody	848.943,35	884.315,18

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody gminy związane z realizacją zadań własnych Gminy Miasto Lubartów, obrazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2. Dochody gminy związane z realizacją zadań własnych gmin w latach 2023-2024.

Wyszczególnienie	2023		2024	
	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
Ogółem, w tym:	477.400,00	391.128,10	466.150,00	407.728,89
1. Domy Pomocy Społecznej (odsetki)	100,00	21,08	50,00	814,04
2. Domy Pomocy Społecznej (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	5.000,00	40,68	5.000,00	4.564,06
3. Składki zdrowotne (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	500,00	387,27	500,00	-
4. Zasiłki i pomoc w naturze (koszty upomnienia)	-	32,00	-	5,80
5. Zasiłki i pomoc w naturze (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	2.000,00	3.867,15	2.000,00	4.360,90
6. Dodatki mieszkaniowe (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	300,00	600,00	600,00	553,76
7. Zasiłki stałe (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	4000,00	4.998,83	8.500,00	6.588,85
8. Zasiłki stałe (k. upomnień)	-	16,00	-	5,80
9. Działalność Ośrodka (k. upomnień, odsetki)	-	6,63	-	5,19
10. Pozostała działalność Ośrodka (wynajem lokalu dla Klubu Abstynenta „NADZIEJA”; PEC; Miejska Biblioteka Publiczna)	10.000,00	9.312,80	10.000,00	10.436,52
11. Usługi świadczone w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (odpłatności za usługi)	90.000,00	75.124,78	85.000,00	79.530,88
12. Działalność Ośrodka (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych, odsetki)	-	2.965,85	-	-
13. Działalność Ośrodka (wynagrodzenie za terminowe wpłaty składek ZUS i podatku dochodowego)	500,00	926,38	500,00	674,32

Wyszczególnienie	2023		2024	
	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
14. Usługi opiekuńcze (wpływy z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych)	290.000,00	249.895,73	300.000,00	261.279,99
15. Zasiłki z programu Posiłek w szkole i w domu” (wpływy ze zwrotów/ rozliczeń z lat ubiegłych)	1.500,00	274,72	1.500,00	482,82
16. Świadczenia wychowawcze 500+ (odsetki ustawowe)	500,00	229,17	3.000,00	2.538,73
17. Świadczenia wychowawcze 500+ (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	4.500,00	5.243,84	4.500,00	2.381,36
18. Świadczenia rodzinne (odsetki ustawowe)	4.000,00	3.110,40	5.000,00	4.028,04
19. Świadczenia rodzinne (wpływy ze zwrotów/ rozliczeń z lat ubiegłych)	64.500,00	34.068,99	40.000,00	28.922,89
20. Rodziny zastępcze (wpływy ze zwrotów z lat ubiegłych)	-	-	-	554,94

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody gminy związane z realizacją zadań zleconych Gminie Miasto Lubartów, obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Dochody gminy związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej w latach 2023-2024.

Wyszczególnienie	2023	2024
	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu gminy)	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu gminy)
Ogółem, w tym:	70.510,19	55.899,88
1. Wpływy z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1.595,40	2.312,97
2. Świadczenia rodzinne (koszty upomnień)	0,80	1,38
3. Zaliczka alimentacyjna	9.698,67	6.660,60
4. Fundusz alimentacyjny	59.205,92	46.922,78
5. Opłaty za wydanie dodatkowej Karty Dużej Rodziny- KDR	9,40	2,15

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody państwa związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4. Dochody państwa związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej w latach 2023-2024.

Wyszczególnienie	2023		2024	
	Plan	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu państwa)	Plan	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu państwa)
Ogółem, w tym:	448.000,00	387.305,06	455.000,00	420.686,41
1. Wpływy z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	40.000,00	30.312,51	33.000,00	43.946,42
2. Świadczenia rodzinne (koszty upomnień)	-	15,20	-	26,22
3. Fundusz alimentacyjny - odsetki	-	258.291,20	-	299.628,17
4. Zaliczka alimentacyjna	100.000,00	9.698,68	100.000,00	6.660,59
5. Fundusz alimentacyjny	308.000,00	88.808,87	322.000,00	70.384,16
6. Opłaty za wydanie dodatkowej Karty Dużej Rodziny - KDR	-	178,60	-	40,85

Źródło: MOPS Lubartów

W 2024 r. wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie wyniosły 16.886.241,24 zł (2023 - 14.313.725,32 zł), z tego:

- wydatki z planu finansowego MOPS – 16.309.657,42 zł (2023 - 13.859.709,00 z);
- wydatki pozabudżetowe (Programy Opieka Wytchnieniowa i Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej) – 576.583,82 zł (2023 - 454.016,32 zł).

Wydatki Ośrodka przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5. Wydatki MOPS w Lubartowie w latach 2023-2024.

Rozdział	Nazwa	2023					2024				
		Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85195	Ochrona zdrowia	-	-	-	1.200,00	1.200,00	-	-	-	1.911,00	1.911,00
85202	Domy Pomocy Społecznej	685.269,57	-	-	-	685.269,57	729.792,94	-	-	-	729.792,94
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	14.534,18	-	-	-	14.534,18	12.202,63	6.000,00	-	-	18.202,63
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (zas. stałe)	-	-	37.944,33	-	37.944,33	-	-	48.422,60	-	48.422,60
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze, w tym: - pogrzeb - zasiłki okresowe - zasiłki celowe - schronienie	- - 59.290,87 35.758,14	- - - -	- 285.276,53 - -	- - - -	- 285.276,53 59.290,87 35.758,14	- - 31.034,79 26.138,177	- - - -	- 218.505,41 - -	- - - -	- 218.505,41 31.034,79 26.138,77
85214	Zasiłki okresowe z FP dla obyw. Ukrainy	-	-	26.430,14	-	26.430,14	-	-	4.728,10	-	4.728,10
85215	Dodatki mieszkaniowe	303.118,35	-	-	-	303.118,35	276.590,87	-	-	-	276.590,87
	Bon energetyczny w tym: - wypłata świadczeń - k. obsługi	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	367.561,19 11.026,84	367.561,19 11.026,84

		2023					2024				
Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85216	Zasiłki stałe	-	-	449.048,74	-	449.048,74	-	-	570.806,51	-	570.806,51
85219	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	384.004,94	-	-	-	384.004,94	461.139,47	-	-	-	461.139,47
85219	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2.577.227,28	504.273,59	-	-	3.081.500,87	3.096.512,75	744.370,06	-	-	3.840.882,81
85228	Usługi opiekuńcze	332.024,40	35.600,00	-	-	367.624,40	353.469,00	-	-	-	353.469,00
85228	Program „Opieka 75+”	23.745,00	35.600,00	-	-	59.345,00	48.805,80	60.600,00	-	-	109.405,80
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	57.600,00	-	-	-	57.600,00	24.776,00	-	-	-	24.776,00
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	-	-	-	250.969,20	250.969,20	-	-	-	307.692,00	307.692,00
85230	Pomoc w zakresie dożywiania (program ”Posiłek w szkole i w domu”)	87.649,00	350.595,99	-	-	438.244,99	75.662,07	301.194,37	-	-	376.856,44

		2023					2024				
Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85230	Zapewnienie Posiłku dla dzieci z Ukrainy FP	-	-	8.705,50	-	8.705,50	-	-	1.785,50	-	1.785,50
85295	Transport posiłków do placówki szkolnej	15.933,36	-	-	-	15.933,36	21.736,53	-	-	-	21.736,53
85295	Usługi prawne dla mieszkańców	-	-	-	-	-	5.600,00	-	-	-	5.600,00
85295	Korpus Wsparcia Seniorów	1.142,33	4.569,30	-	-	5.711,63	1.484,47	5.934,73	-	-	7.419,20
85295	Dod. Osłonowe w tym: - wypłata świadczeń - k. obsługi	-	-	-	-	-	-	-	-	253.177,64	253.177,64
		-	-	-	-	-	-	-	-	5.063,55	5.063,55
85295	Zakup systemu POMOST	-	-	-	-	-	-	-	-	8.624,00	8.624,00
85395	Zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy świadczenia z FP w tym: - wypłata św. 40zł - k.obsługi	-	-	-	356.160,00	356.160,00	-	-	-	130.600,00	130.600,00
		-	-	-	2.384,00	2.384,00	-	-	-	800,00	800,00

		2023					2024				
Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85395	Jednoraz. Świadczenia 300 zł z FP dla Obywateli Ukrainy w tym: - wypłata 300 zł - k. obsługi	- -	- -	- -	6.000,00 120,00	6.000,00 120,00	- -	- -	- -	600,00 12,00	600,00 12,00
85395	Dodatki węglowe z F. COVID-19 W tym: - wypłata dodatków - k. obsługi	- -	- -	- -	9.000,00 180,00	9.000,00 180,00	- -	- -	- -	- -	- -
85395	Dodatki źródła ciepła z F. COVID-19 W tym: - wypłata dodatków - k. obsługi	- -	- -	- -	6.000,00 120,00	6.000,00 120,00	- -	- -	- -	- -	- -
85395	Dodatki elektryczne z F. COVID-19 W tym: - wypłata dodatków - k. obsługi	- -	- -	- -	9.500,00 190,00	9.500,00 190,00	- -	- -	- -	- -	- -

		2023					2024				
Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85395	Zwrot Vat od paliw gazowych F. COVID-19										
	w tym:										
	- wypłata dodatków	-	-	-	10.727,81	10.727,81	-	-	-	32.316,62	32.316,62
	-k.obsługi	-	-	-	214,56	214,56	-	-	-	646,34	646,34
85415	Pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)	18.422,38	70.929,02	-	-	89.351,40	11.178,07	44.712,28	-	-	55.890,35
85415	Pomoc materialna dla uczniów z Ukrainy FP	-	-	892,80	-	892,80	-	-	1.463,20	-	1.463,20
85502	Świadczenia wychowawcze 500+										
	w tym:										
	- wypłata świadczeń	-	-	-	7.321,28	7.321,28	-	-	-	5.500,00	5.500,00
	- k. obsługi	-	-	-	2.000,00	2.000,00	-	-	-	2.000,00	2.000,00

		2023					2024				
Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpiecz. społeczne w tym: - wypłata świadczeń - k.obsługi	-	-	-	5.897.903,21	5.897.903,21	-	-	-	6.774.690,36	6.774.690,36
		-	-	-	176.717,54	176.717,54	-	-	-	203.271,91	203.271,91
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpiecz. społeczne z FP dla obywateli Ukrainy w tym: - wypłata świadczeń - k. obsługi	-	-	169.291,98	-	169.291,98	-	-	237.568,03	-	237.568,03
		-	-	5.164,24	-	5.164,24	-	-	7.028,56	-	7.028,56
85503	Karta Dużej Rodziny (koszty obsługi)	-	-	-	5.494,00	5.494,00	-	-	-	1.600,00	1.600,00
85504	Wspieranie rodziny	90.356,52	15.231,28	-	-	105.587,80	94.907,32	43.782,82	-	-	138.690,14
85508	Rodziny zastępcze	159.717,77	-	-	-	159.717,77	171.799,38	-	-	-	171.799,38

		2023					2024				
Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	192.768,61	-	-	-	192.768,61	294.445,72	-	-	-	294.445,72
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za świadczeniobiorców	-	-	-	132.763,32	132.763,32	-	-	-	157.305,39	157.305,39
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne z FP za świadczeniobiorców obywateli Ukrainy	-	-	5.972,94	-	5.972,94	-	-	11.079,83	-	11.079,83
85326	Wydatki pozabudżetowe: - „Opieka wytechnieniowa”,	-	-	58.360,92	-	58.360,92	-	-	104.101,20	-	104.101,20
	- „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”	-	-	395.655,40	-	395.655,40	-	-	472.482,62	-	472.482,62
Ogółem wydatki z tego:		5.014.817,70	981.199,18	988.727,20	6.874.964,92	13.859.709,00	5.737.276,58	1.206.594,26	1.101.387,74	8.264.398,84	16.309.657,42
- wydatki z budżetu Ośrodka											
- wydatki pozabudżetowe		-	-	454.016,32	-	454.016,32	-	-	576.583,82	-	576.583,82

Źródło: MOPS Lubartów

Fundusz płac

W 2024 na fundusz płac (wynagrodzenia osobowe: wynagrodzenia z tytułu umów o pracę; dodatkowe wynagrodzenie roczne; nagrody, w tym jubileuszowe, odprawy, dodatki motywacyjne, składki ZUS od pracodawcy, PPK pracodawcy), wydatkowano łącznie 4.144.433,73 zł (2023 - 3.282.750,88 zł).

III. Pomoc społeczna

1. Charakterystyka osób/rodzin objętych pomocą społeczną

W Lubartowie, wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., liczba mieszkańców miasta wynosiła 20.025 osób (dane UM Lubartów – Wydział Spraw Obywatelskich). W ub.r. wsparciem z pomocy społecznej objęto 458 rodzin, w których funkcjonowały 832 osób, co stanowiło 4,15 % (w 2023 - 3,91 %) ogółu mieszkańców Lubartowa. Charakterystykę rodzin objętych pomocą MOPS w Lubartowie przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2023-2024.

Wyszczególnienie	2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem, w tym o liczbie osób:	434	789	458	832
1	260	260	274	274
2	76	152	77	154
3	46	138	48	144
4	31	124	40	160
5	11	55	15	75
6 i więcej	10	60	4	25

Źródło: MOPS Lubartów

W 2024 r. najczęstszymi powodami ubiegania się o wsparcie ośrodka pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba – 213 rodzin; niepełnosprawność – 163 rodzin; ubóstwo – 145 rodzin; bezrobocie – 122 rodziny; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 66 rodzin. Z pomocy korzystały również rodziny, w których występował: alkoholizm – 27 rodzin; przemoc domowa – 17 rodzin, bezdomność – 10 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa – 9 rodzin, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 4 rodziny, narkomania – 2 rodziny. Wskazane wyżej powody obrazuje tabela nr 7.

Tabela nr 7. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w latach 2023-2024.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Długotrwała lub ciężka choroba	205	319	213	314
Niepełnosprawność	168	237	163	224
Ubóstwo	169	282	145	238
Bezrobocie	153	325	122	249

Powód trudnej sytuacji życiowej	2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – w tym:	72	198	66	166
• rodziny niepełne	43	138	40	123
• rodziny wielodzietne	13	67	11	51
Alkoholizm	31	39	27	37
Przemoc domowa	15	58	17	57
Bezdomność	12	12	10	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	35	9	47
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	6	4	4
Narkomania	3	3	2	2

Źródło: MOPS Lubartów

2. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków z pomocy społecznej

W 2024 r. w sprawie różnych form pomocy społecznej wydano 2.012 decyzji administracyjnych, w tym 18 decyzji odmownych oraz 9 postanowień. Przyczynami wydania decyzji odmownych były: brak współpracy z pracownikiem socjalnym i możliwości przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego; przekroczenie kryterium dochodowego, nie wykorzystywanie własnych możliwości i uprawnień do przewyciężenia trudnej sytuacji, stwierdzenie przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc.

Strukturę wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przyznawanych w ramach zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej, przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8. Struktura wydatków na świadczenia – zadania własne i zlecone w latach 2023-2024.

Formy pomocy	2023		2024	
	Liczba osób objętych wsparciem	Kwota	Liczba osób objętych wsparciem	Kwota
Usługi opiekuńcze	61	425.224,40	60	487.651,00
• w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	57.600,00	1	24.776,00
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	11	250.969,20	9	307.692,00

Formy pomocy	2023		2024	
	Liczba osób objętych wsparciem	Kwota	Liczba osób objętych wsparciem	Kwota
Odpłatności za pobyt mieszkańców Lubartowa w domach pomocy społecznej	17	685.269,57	17	729.793,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłków stałych)	72	37.944,33	68	48.423,00
Program „Posiłek w szkole i w domu”, w tym:	437	438.244,99	354	376.856,00
• świadczenia pieniężne (zasiłki celowe)	404	353.650,00	326	282.750,00
• posiłek dla dzieci i młodzieży	90	55.475,64	72	51.836,00
• posiłki dla osób dorosłych	21	29.119,35	18	41.907,00
• koszty dowozu	3	194,64	3	363,00
Zasiłki stałe	84	449.048,74	76	570.807,00
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	118	285.276,53	93	218.505,00
• bezrobocia	102	252.258,53	84	183.437,00
• długotrwałej choroby	9	8.828,00	16	12.969
• niepełnosprawności	10	22.638,00	9	15.571
• innego	3	1.552,00	6	6.528,00
Zasiłki celowe w tym:	88	59.290,87	50	57.173,56
• specjalne zasiłki celowe	13	3.910,00	14	5.250,00
Opłata za pobyt w schronisku	5	35.758,14	5	26.139,00

Źródło: MOPS Lubartów

Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, a także specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy drugiej osoby. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Skierowanie do Domu Pomocy Społecznej i ponoszenie odpłatności. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. Opłata zostaje ustalona w decyzji wydanej przez ośrodek pomocy społecznej właściwy dla gminy kierującej do domu pomocy społecznej. Szczegółowe warunki kierowania i ponoszenia odpłatności określa ustawa o pomocy społecznej.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne. Pomoc w formie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym wnioskodawca może otrzymać, jeżeli spełnione zostaje kryterium dochodowe

określone w ustawie o pomocy społecznej oraz kiedy osoba nie ma możliwości ubezpieczenia z innego tytułu.

Program „Posiłek w szkole i w domu” jest współfinansowany ze środków budżetu państwa. Celem programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Pomoc może być udzielona również w formie posiłku i świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Beneficjenci Programu to osoby lub rodziny, których dochód nie przekroczył kwoty 200% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zasilek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasilek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasilek celowy jest świadczeniem fakultatywnym (uznaniowym) przyznawanym na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Specjalny zasilek celowy jest świadczeniem przysługującym na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Schronienie udzielane jest poprzez tymczasowe przyznanie miejsca w noclegowni, ogrzewalni, schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Skierowanie do placówek zapewniających schronienie odbywa się za zgodą osoby kierowanej, a pobyt w nich jest dobrowolny. Udzielenie schronienia następuje w drodze decyzji administracyjnej, po wcześniejszym przeprowadzeniu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego dla miejsca pobytu osoby bezdomnej, rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i odbywa się zgodnie z wyznaniem zmarłego w sposób ustalony przez gminę w Uchwale Nr XXXVI/227/09 Rady Miasta Lubartów z dnia 16 października 2009 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu. W 2024 r. nie realizowano świadczenia.

3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej, odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni, mogą korzystać osoby: nieubezpieczone, posiadające obywatelstwo polskie lub posiadające status uchodźcy, lub objęte ochroną uzupełniającą, lub

posiadające zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową. W 2024 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 23 decyzje administracyjne (2023 - 28 decyzji).

IV. Świadczenia niepieniężne

1. Praca socjalna

Pomoc środowiskowa stanowi jedno z zadań w zakresie pomocy społecznej realizowanych przez tut. Ośrodek. Jej strategicznym celem jest wspomaganie osób i rodzin – mieszkańców miasta, we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu ich zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym. Zasobem personalnym Działu Pomocy Środowiskowej jest 11 pracowników socjalnych, którzy poprzez swoją aktywność dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin dotkniętymi różnymi dysfunkcjami. Realizując ustawowe zadania pracownicy socjalni inicjują różnorakie projekty i realizują programy, które odpowiadają potrzebom środowiska lokalnego. Występujące i wciąż pojawiające się nowe problemy społeczne, wymagają stosowania odpowiednich sposobów oraz metod ich rozwiązywania. Praca socjalna opiera się głównie na trzech metodach pracy tj. indywidualnego przypadku, pracy grupowej oraz środowiskowej odnoszącej się do organizacji i scalania środowiska lokalnego. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego było przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych i realizowanie pracy socjalnej rozumianej jako wzmacnianie osób i rodzin w uzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, rozwijanie poczucia godności osobistej, a także dbanie o zabezpieczenie osobom znajdującym się w sytuacjach granicznych, podstawowych warunków do życia, zapewniając im wszechstronną pomoc.

Przedsięwzięcia podejmowane przez pracowników socjalnych miały charakter wszechstronny i zróżnicowany. Prezentowane poniżej dane obrazują podejmowane przez pracowników działania i aktywności. Wydaje się, iż uwzględnienie interdyscyplinarnej współpracy z innymi służbami, może stanowić gwarancję efektywnej i kompleksowej pomocy jej potrzebującym. Pozwala ona również na wyciągnięcie wniosku, iż taka pomoc powinna być oferowana w każdym życiowym kryzysie.

Działania realizowane przez pracowników socjalnych Działu Pomocy Środowiskowej w tut. Ośrodku, mają przede wszystkim na celu udzielanie wsparcia osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać:

1. Ogólna liczba środowisk, które zostały zdiagnozowane – 500, w tym:
  - liczba, gdzie przyznano świadczenia w formie decyzji administracyjnej – 330;
  - liczba środowisk, gdzie prowadzona była wyłącznie praca socjalna – 170; (NK, asystent rodziny, programy, wywiady mieszkaniowe, interwencje, ŚDS, opinie, poradnictwo).
2. Liczba wszystkich rozpoznanych wniosków – 1507, m.in.:
  - o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej – 1213;
  - o przeprowadzenie wywiadu – 115;
  - o udzielenie informacji – 33.

3. Liczba przeprowadzonych wszystkich wywiadów środowiskowych – 1557 (1260 pełnych i 90 aktualizacji), w tym:
  - liczba wywiadów dla potrzeb tut. Ośrodka (NK, DŚS, DDPS, DRS) – 1490;
  - liczba wywiadów dla innych ops – 18;
  - liczba wywiadów dla innych instytucji (ZUS, UM,) – 49;
  - liczba wywiadów przeprowadzonych w celu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń zdrowotnych – 19;
  - liczba wywiadów, gdzie konieczna była asysta drugiego pracownika – 73 lub funkcjonariusza policji – 13.
4. Liczba zawartych kontraktów socjalnych – 23.
5. Liczba osób/rodzin, które po raz pierwszy zwróciły się o pomoc do tut. Ośrodka tj. nie figurowały w rejestrach – 54 oraz liczba osób/rodzin, które długotrwale i systematycznie z niej korzystają – 213 (okres ostatnich 3 lat).
6. W 2024 r. nie było wniosku o pomoc w związku ze zdarzeniem losowym.
7. Liczba przeprowadzonych interwencji socjalnych – 41, podejmowanych na rzecz dorosłych i dzieci,
  - interwencja kryzysowa w oparciu o art. 12a uppr – 3 rodziny (4 dzieci);
  - liczba wszczętych NK – 17 (15 przez pracowników socjalnych, 2 przez asystentów) i prowadzonych procedur NK – 85;
  - liczba wniosków do SR o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich – 29.
8. Liczby określające efekty prowadzonej pracy socjalnej:
  - skierowanych na szkolenia, staże – 68;
  - które podjęły zatrudnienie lub pracę – 36;
  - skierowanych do MKPRP – 19 z wnioskiem o diagnozę, 2 wnioski do SR o spowodowanie leczenia;
  - usamodzielnionych – 34;
  - pozyskały dodatkowy dochód – 107;
  - uzyskały orzeczenia o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy – 37;
  - zmieniły warunki mieszkaniowe – 15;
  - w 10 przypadkach rozpoznano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i na wniosek pracownika socjalnego lub zgodnie z postanowieniem Sądu skierowano do pracy z rodziną asystenta.
9. Liczba skierowanych do: schroniska dla osób bezdomnych - 5, DDPS w Lubartowie – 38, także w 4 przypadkach świadczone wsparcie przy umieszczeniu w ZOL.
10. W 2024 r. podejmowano działania na rzecz 3 zmarłych klientów Ośrodka; nie sprawiono żadnego pogrzebu, w wykazanych przypadkach współpracowano w zakresie zaangażowania członków rodziny do dokonania pochówku.
11. W związku z nadal trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie, pracownicy socjalni podejmowali również działania wobec obywateli tego państwa. Liczba wszystkich środowisk UKR – 9, w tym:
  - którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej – 4;
  - którym świadczone wyłącznie pracę socjalną – 2;
  - które były monitorowane w związku z ustanowieniem opiekuna tymczasowego – 2.

Pracownicy socjalni wykonywali swoje obowiązki w 11-stu rejonach pracy socjalnej. Praca świadczona była bez zakłóceń, a absencje pracowników nie wpływały na jej jakość i terminowe załatwienie spraw. Najczęściej udzielano pomocy z powodu, w kolejności: niepełnosprawności na równi z długotrwałą chorobą oraz bezrobocia. Należy jednak zaznaczyć, że praca socjalna jest działaniem trudno wymierzalnym i arytmetycznie niepoliczalnym, przez co problematycznym w precyzyjnym rozliczeniu. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana była głównie na potrzeby osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, rodzin niepełnych, wielodzietnych, wykazujących bezradność, w szczególności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wśród usług świadczonych przez pracowników socjalnych do najważniejszych i najczęstszych należała praca socjalna na rzecz: zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, zapewnieniu opieki nad osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji, poprawy stanu zdrowia, zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym, zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży, poprawy funkcjonowania i dobrostanu rodziny, poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym lub innymi uzależnieniami. Należy uznać, że praca socjalna jest szczególnym rodzajem usługi wyczerpującą emocjonalnie; od pracowników wymaga wyjątkowych predyspozycji i umiejętności interpersonalnych.

Rozwiązywanie życiowych problemów klientów Ośrodka wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami podejmujących pracę na rzecz obywateli. Do najważniejszych partnerów w ubiegłym roku należeli: UM w Lubartowie, SR w Lubartowie, MKRPA w Lubartowie, PUP w Lubartowie, PZON, PCPR w Lubartowie, PCK o. w Lubartowie, KPP w Lubartowie, PR w Lubartowie, MOSiR w Lubartowie, SP ZOZ w Lubartowie, niepubliczne PR, Centrum Zdrowia Psychicznego w Lubartowie, ZUS, placówki oświatowe różnego szczebla, PGK w Lubartowie, PRM Stowarzyszenie, SIL w Lubartowie, Fundacja Heros, Fundacja „Stella” im. A. Orłowskiej, Stowarzyszenie „Nadzieja”, Fundacja „Niech się serce obudzi”, Hospicjum w Lubartowie, ŚDS w Lubartowie, DPS w Jadwinowie, Kocku i Ostrowie Lub., Uniwersytet Trzeciego Wieku, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy Lubartów, Stowarzyszenie Szlachetna Paczka, MONAR, ZI w Lubartowie.

2. Projekty socjalne i asystenckie

W 2024 r. realizowano projekty socjalne:

- Senior w sieci - 20 osób,
- Senior w zakątkach Skansenu - 25 osób,
- Kartka dla seniora z okazji Świąt Wielkanocnych - 45 osób
- Kartka dla seniora z okazji świąt Bożego Narodzenia - 51 osób,
- Śniadanie Wielkanocne - 83 rodziny,
- Wigilia - 59 rodzin,
- Dzieciaki z lekką głową - 25 osób,
- W kadrze Miłości - 7 rodzin, 25 osób,
- Bezpieczne Wakacje - 7 rodzin, 14 osób,
- Moja Rodzina i Świąteczne tradycje - 4 rodziny, 7 uczestników,
- Porozmawiajmy o rodzinie - 13 rodzin, 20 osób,
- Bądź dla swojego dziecka najlepszym Świętym Mikołajem - 22 osoby,
- Spotkanie informacyjne „Fundacja Heros”- 20 osób
- Aktywne Mikołajki z MOSiR – 2 rodziny z 3 dziećmi,

Ponadto podejmowano współpracę z lokalnymi przedsiębiorstwami, organizacjami i stowarzyszeniami na rzecz mieszkańców Lubartowa i realizowano projekty:

- Projekt socjalny w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Lubartowie „Bądź zdrow” w ramach którego przy współpracy z Salonem Optycznym – Okluarium przeprowadzono badania wzroku, przy współpracy z Firmą Słuchfon przeprowadzono badania słuchu, zorganizowano spotkanie profilaktyki raka piersi z Ambasadorką „Różowego patrolu” z Fundacji OnkoCafe – Razem lepiej, zorganizowano spotkanie z pierwszej pomocy z pracownikami lubartowskiego oddziału PCK i wolontariuszy z II LO w Lubartowie, badania 40+ przy udziale CM CURATE.
- Dzięki zaangażowaniu pracowników MOPS w Lubartowie 12 rodzin zostało wytypowanych do objęcia wsparciem w ramach Ogólnopolskiej Akcji „Szlachetna Paczka”, której organizatorem jest Stowarzyszenie Wiosna, z których wsparcie otrzymało 8 rodzin.
- Aktywne Mikołajki z MOSIREm – 2 rodziny, 3 dzieci.
- Świąteczna Paczka PCK – dodatkowa żywność dla 46 rodzin, w tym 6 rodzin ukraińskich.
- PCK we współpracy z Fundacją Biedronki – przekazano „Karty dobra” – edycja 2024/2025 dla 4 rodzin.
- RCEZ – zaopatrzone beneficjentów Ośrodka w 47 kołder i 33 poduszki, które zostały przekazane przez RCEZ w Lubartowie.
- „Lubartowski Dzień Seniora 2024”- impreza miejska adresowana do osób w wieku senioralnym, podczas której pracownicy MOPS w Lubartowie odpowiedzialni byli za przygotowanie sekcji gastronomicznej. W trakcie imprezy pracownicy dbali również o atrakcje intelektualne seniorów zachęcając do rozwiązywania autorskich krzyżówek dot. naszego Miasta i jesieni. W trosce o seniorów rozdawano „Recepty na Bezpieczeństwo” – instruktaż postępowania w przypadku próby wyłudzeń finansowych.
- Współorganizacja Pikniku Rodzinnego „Postaw na Rodzinę” – stanowisko MOPS w Lubartowie z konkursami, foto-ramką, możliwością wykonania warkoczyków, malowanie włosów i twarzy, wykonywanie wodnych tatuaży oraz słodkości było zauważalną atrakcją w przebiegu przedsięwzięcia.
- Wydanie 8 podopiecznym Ośrodka kart kolonijnych przekazane przez PCPR w Lubartowie.
- Do domu pomocy społecznej skierowano 2 osoby.
- Przygotowano informację w sprawie osób bezdomnych i wystosowano apel o pomoc mieszkańców w rozpoznaniu i zapewnieniu tym osobom pomocy wspólnie z funkcjonariuszami KPP w Lubartowie prowadzono systematyczny monitoring środowisk zagrożonych bezdomnością i miejsc, w których mogliby przebywać bezdomni.
- Pracownicy oddelegowani do pracy w ZI w Lubartowie przygotowali cykl artykułów „W drodze do życia bez przemocy” na temat przemocy domowej, które zamieszczone zostały w „Lubartowiaku”.

Zrozumienie przez pracowników działu i zespołów misji oraz celów tut. Ośrodka, wpłynęło na efektywną działalność na rzecz mieszkańców miasta będących w potrzebie. Ich inicjatywa i doświadczenie w realizacji wskazanych powyżej przedsięwzięć, pozwoliły także na promocję Ośrodka oraz zapewniły o służebnej funkcji instytucji. Należy zaznaczyć, iż pracownicy wskazanych komórek, w 2024 r. uczestniczyli w specjalistycznych szkoleniach, które poszerzyły ich wiedzę i umiejętności. W związku z tym, można założyć, iż przełoży się to na jakości świadczonych przez pracowników socjalnych, specjalistów oraz asystentów rodziny usług.

3. Aktywność projektowa

- „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, wsparciem asystentów osobistych objęto 37 osób niepełnosprawnych (8 – ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; 25 – ze znacznym st. niepełnosprawności; 3 – z umiarkowanym st. niepełnosprawności; 1 dziecka w wieku do 16 r.ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji). Realizacja usług asystenta to wsparcie potrzebujących niepełnosprawnych w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Cel tego wsparcia to umożliwienie prowadzenia przez osoby niepełnosprawne bardziej aktywnego i samodzielnego życia. Realizację usług zlecono PRM STOWARZYSZENIE ul. Widoczna 37 04-647 Warszawa (zgodnie z Umową nr 22/2024 z 22.04.2024 r.). Łącznie zrealizowano 9175 godzin usług. Na realizację usług wydatkowano kwotę 439.115,50 zł (1 godz. x 47,86 zł brutto). W ramach pracy asystentów osobistych osób niepełnosprawnych pokrywano koszty przejazdu asystentów prywatnym środkiem transportu oraz zakupiono bilety wstępu na wydarzenia kulturalne dla osoby niepełnosprawnej i asystenta – łącznie wydatkowano 20.648,77 zł (realizacja 19.542,70 km przejazdów prywatnym transportem). Prowadzono ewidencję przebiegu pojazdów. Opłacono ubezpieczenie OC/NNW asystentów związanych ze świadczeniem usług asystenta w kwocie 3.453,99 zł. Na obsługę Programu wydatkowano kwotę 9.264,36 zł. Łącznie w ramach Programu w 2024 r. wydatkowano kwotę 472.482,62 zł.
- Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, w ramach którego miasto otrzymało dofinansowanie na realizację usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów przez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej. W tym czasie opiekun mógł odpocząć, pójść na wizytę do lekarza, załatwić sprawę w urzędzie itp. nie martwiąc się, że bliska mu osoba nie ma zapewnionej opieki. Usługi opieki wytchnieniowej realizowano przez Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „SIL” z siedzibą w Lubartowie. Wartość godziny usług opieki wytchnieniowej wynosiła 45,00 zł (Zgodnie z Umową Nr 20/2024 Gminy Miasto Lubartów zawartą w dn. 19.04.2024 r.). Zgodnie z założeniami usługi realizowano u 17 osób w miejscu ich zamieszkania, w tym u 1 dziecka. Faktycznie programem objęto 17 osób, łącznie zrealizowano 2268 godzin usług na łączną kwotę 102.060,00 zł. Dodatkowo w ramach kosztów obsługi Programu wydatkowano kwotę 2.041,20 zł. Łącznie wydatkowano w ramach dotacji kwotę 104.101,20 zł.
- Program „Posiłek w szkole i w domu”, którego celem było wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program przewidywał również przyznanie świadczenia pieniężnego (zasiłków celowych) z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Beneficjentami Programu były osoby lub rodziny, których dochód nie przekroczył kwoty 200% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomocą w formie zasiłku celowego objęto 326 osób z 181 rodzin. Przyznano 929 świadczeń w formie zasiłku celowego. Wsparciem w ramach pokrycia kosztów obiadów dla dzieci i dorosłych objęto

57 rodzin, w których było 163 osoby. Z posiłków skorzystało 90 osób, w tym 72 dzieci w szkołach i przedszkolach oraz 18 osób dorosłych w dziennym domu pomocy społecznej. Opłacono 7.957 posiłków w formie obiadu w szkołach i przedszkolach oraz 2275 obiadów w dziennym domu pomocy społecznej. Wykorzystano 301.194,37 zł dotacji przekazanej na realizację Programu w 2024 r. co stanowi 79,92% środków na realizacji Programu w 2024 r. Proporcjonalnie Gmina Miasto Lubartów poniosła koszty własne w wysokości 75.662,07 zł (20,08% udziału własnego), w tym 3 uczniom szkoły podstawowej dowożono posiłek do miejsca nauki (zadanie zabezpieczono w całości z środków własnych w wysokości 363,47 zł).

- „Korpus wsparcia seniorów” za rok 2024 – Moduł II, realizowano Program poprzez obsługę systemu dla 30 opasek bezpieczeństwa zakupionych przez Gminę Miasto Lubartów w ramach programu realizowanego w 2022 r. Wsparciem objęto 33 lubartowskich seniorów w wieku 60+ którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Z uwagi na rezygnację osób, celem pełnego wykorzystania środków, do Programu włączono 3 osoby z listy rezerwowej. W 2024 r. zarejestrowano 77 zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa, które zakończyły się udzieleniem wsparcia przez telefon, prośbą o interwencję kogoś z otoczenia lub prośbą o interwencję pracownika OPS. Usługę realizowała firma HRP Care Sp. z o.o. z Łodzi. Zakupiono usługi teleopieki, całodobowego monitoringu oraz usługi komunikacji alarmowej – abonament miesięczny w wys. 37,00 zł za opaskę (zgodnie z Umową nr 24/2024 z dn. 12.06.2024 r.). Łącznie na zakup obsługi systemu wydatkowano kwotę 6.744,01 zł, na obsługę Programu wydatkowano kwotę 675,19 zł. Łącznie na realizację Programu wydatkowano 7.419,20 zł, w tym 5.934,73 zł z dotacji celowej z budżetu państwa.
- „Program Opieka 75+”, w ramach którego zrealizowano 3154 godziny usług na łączną kwotę 109.405,80 zł dla 23 lubartowian w wieku 75+, objętych usługami opiekuńczymi w 2024 r., z czego kwota dotacji 60.600,00 zł stanowiła 55,39% realizacji Programu. Realizację usług opiekuńczych w ramach Programu wykonywał Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża wyłoniony na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.
- Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.” – W ramach realizacji programu z Funduszu Pracy otrzymano kwotę 33.405,91 zł, która została wykorzystana na dofinansowanie wynagrodzeń asystentów rodziny oraz dodatków do wynagrodzeń dla asystentów rodziny za 2024 rok zatrudnionych na umowę o pracę (1,5 etatu). Kwota udziału własnego wyniosła 77.529,12 zł.
- Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027” Dotacja pochodząca z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 16 wykorzystana została na wypłaty dodatków motywacyjnych dla 2 pracowników (1,5 etatów) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, którzy uprawnieni byli do wypłaty zgodnie z zapisami Programu za okres od 01.07.2024 r. do 31.12.2024 r. Z dotacji sfinansowano wypłatę dodatków w kwocie 8.716,66 zł brutto dla pracowników oraz pochodnych pracodawcy w kwocie 1.660,25 zł.
- Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” Dotacja pochodząca z rezerwy celowej budżetu państwa wykorzystana została na wypłaty dodatków

motywacyjnych dla 36 pracowników (32,125 etatów) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, którzy uprawnieni byli do wypłaty zgodnie z zapisami Programu za okres od 01.07.2024 r. do 31.12.2024 r. Z dotacji sfinansowano wypłatę 211 dodatków w kwocie 181.415,78 zł brutto dla pracowników oraz pochodnych pracodawcy w kwocie 34.677,33 zł.

- Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2023. Pomoc żywnościowa dla 430 osób z terenu Miasta Lubartów, przy współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem – Oddziałem Rejonowym w Lubartowie.

4. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego

Poradnictwo specjalistyczne to czynności podejmowane przez specjalistów zmierzające do udzielenia pomocy osobom przeżywającym problemy, znajdujących się w trudnej sytuacji, której samodzielnie nie są w stanie zaradzić. Pomoc w tym zakresie świadczy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie Zespół Poradnictwa Specjalistycznego, który tworzą psycholog i specjalista pracy z rodziną.

W 2024 r. ze wsparcia psychologa skorzystało:

- 61 rodzin objętych poradnictwem psychologicznym;
- odbył 214 konsultacji psychologicznych z klientami MOPS, z czego 76 w miejscu zamieszkania osób potrzebujących interwencji psychologicznej;
- przeprowadził 115 konsultacji z pracownikami socjalnymi – wskazując możliwości specjalistycznej pomocy dla potrzebujących klientów ośrodka pomocy społecznej;
- systematycznie konsultowano sytuację rodzin objętych asystenturą w celu znalezienia optymalnych rozwiązań problemów wynikających z wadliwego funkcjonowania rodzin z dziećmi. 22 osoby borykające się z problemami o charakterze wychowawczym otrzymało wsparcie psychologiczne;
- uczestniczył w 12 spotkaniach grup w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”;
- indywidualne i grupowe konsultacje z 10 beneficjentami Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Lubartowie;
- wskazywano klientom możliwości uzyskania dalszej specjalistycznej pomocy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubartowie, Poradni Zdrowia Psychicznego w Lubartowie oraz Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia w Lubartowie i w Lublinie, PCPR w Lubartowie.

Działalność specjalisty pracy z rodziną była wielowymiarowa i odbywała się na wielu płaszczyznach. W swojej pracy koncentrował się na podejmowaniu interdyscyplinarnych działań na rzecz osób i rodzin, które borykały się z różnego rodzaju kryzysami, dorosłych nieradzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczej, jak również uwikłanych w przemoc. Specjalista pracy z rodziną objął swoim wsparciem 67 rodzin, w tym 115 osób, którym udzielono poradnictwa rodzinnego, w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty”.

Specjalista pracy z rodziną koordynował pracę grup diagnostyczno-pomocowych. Uczestniczył w działaniach związanych z realizacją procedury NK. Specjalista pracy z rodziną dokonując analizy środowiska rodzinnego posługiwał się m.in. technikami pracy z indywidualnym przypadkiem oraz SWOT, uwypuklając mocne i słabe strony adresatów swoich działań, analizując zagrożenia i szanse dla poprawy ich funkcjonowania.

Poradnictwo specjalistyczne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie świadczone na rzecz mieszkańców miasta realizowane jest zgodnie z zasadami, które zapewniają jego odbiorcom fundamentalne poczucie bezpieczeństwa i sprawczości.

5. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej powierzono Zespołowi Interdyscyplinarnemu w Lubartowie, który składa się z grupy specjalistów z różnych dziedzin, podejmujący współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej na terenie Gminy Miasto Lubartów. Siedziba Zespołu znajduje się w tut. Ośrodku, który zapewnia jego obsługę organizacyjno-techniczną i finansową.

W zakresie prac podejmowano działania w ramach procedur *Niebieskie Karty* – w 85 rodzinach (269 osób w rodzinach). Odbyło się 456 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie realizują zadania wynikające z tych aktów prawnych. Wykonywane zadania obejmowały przede wszystkim:

- podejmowanie interwencji w środowiskach wskazanych jako zagrażające bezpieczeństwu członków rodziny,
- opracowywanie indywidualnego planu pomocy,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową,
- nawiązywanie kontaktów z osobami doznającymi przemocy, diagnozowanie ich sytuacji życiowej, rozpoznawanie potrzeb oraz udzielanie wsparcia socjalnego, rodzinnego, psychologicznego i prawnego, a po zakończeniu procedury NK działania monitorujące,
- podczas indywidualnej pracy udzielanie konsultacji członkom rodzin w instytucji oraz w środowisku zamieszkania,
- organizowanie spotkań grup diagnostyczno-pomocowych i aktywny udział w ich pracach,
- współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na płaszczyźnie rozwiązywania problemów przemocy,
- udzielanie merytorycznego wsparcia innym realizatorom zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Członkowie ZI w Lubartowie – pracownicy Ośrodka opracowali cykl artykułów o charakterze informacyjno-edukacyjnym pt. „W drodze do życia bez przemocy...”, które ukazały się w lokalnej prasie „Lubartowiak” (do dnia sporządzenia sprawozdania 13 artykułów).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w 2024 r. włączył się w ogólnopolską kampanię Fundacji Dajemy dzieciom siłę – „Dzieciństwo bez Przemocy”, która ma na celu przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci w Polsce.

Ponadto pracownicy MOPS w Lubartowie przeprowadzali spotkania instruktażowo-informacyjne dla grona pedagogicznego Szkoły Podstawowej nr 3 w Lubartowie, wyjaśniając przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i przebieg procedury NK.

6. Zespół ds. Asysty Rodzinnej

W 2024 r. Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznej pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej i funkcjonowania rodzin, w tym w szczególności tworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie ich kompetencji rodzicielskich i wychowawczych. Praca asystenta z rodziną ma również na celu przeciwdziałania umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, a w przypadku kiedy jest podejmowana z rodziną, wobec której sąd opiekuńczy podjął taką decyzję, ma na celu nabycie przez rodziców umiejętności prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz przygotowanie ich do powrotu dzieci do środowiska rodzinnego. W 2024 r. do biologicznych rodziców powróciło 2 dzieci (2 rodziny).

Asystent rodziny kształtuje i poszerza zakres wiedzy w tym obszarze i udziela zindywidualizowanego wsparcia w zależności od potrzeb oraz możliwości członków rodziny. W roku sprawozdawczym asystenci rodziny współpracowali z 27 rodzinami, z czego z 7 rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze rozpoczęto współpracę; w przypadku 19 rodzin do współpracy z asystentem rodziny rodziców zobowiązywało postanowienie Sądu Rodzinnego. Natomiast z 5 rodzinami zakończono współpracę, za czym przemawiała zasadność pracy w ramach asysty rodzinnej. Nie podejmowano działań mających na celu przeprowadzenie wizyty monitorującej w rodzinach z którymi zakończono współpracę w latach ubiegłych. W 2024 r. w rodzinach objętych wsparciem asystenta funkcjonowało 66 dzieci w różnym wieku. W omawianym okresie opracowano 29 planów pracy z rodziną, które były na bieżąco realizowane i w miarę potrzeb weryfikowane. Przeprowadzono i po każdym półrocznym okresie współpracy sporządzono 36 okresowych ocen sytuacji rodzin objętych asystenturą; odbyto 845 wizyt w środowisku i 646 rozmów telefonicznych. Odziaływanie asystentów oparte było na działaniach profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych i pomocowych. Asystenci rodziny współpracowali z 10 rodzinami, w których realizowana była procedura „Niebieskie Karty”, podejmując kontakty ze specjalistami działającymi na rzecz rozwiązywania problemu przemocy. Asystenci rodziny współpracowali również z koordynatorami pieczy zastępczej PCPR w Lubartowie uczestnicząc w posiedzeniach Zespołu dotyczącego funkcjonowania rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zespół ds. Asysty Rodzinnej podejmował współpracę także z innymi jednostkami organizacyjnymi i pomiotami oraz osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

7. Dzienny Dom Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Lubartowie (DDPS) funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie. Jest placówką o zasięgu lokalnym, działalność adresuje do osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz bezrobotnych, niezaradnych życiowo, bezdomnych. Celem głównym funkcjonowania tego miejsca jest podtrzymywanie sprawności psychofizycznej ww. osób dla umożliwienia im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym oraz lokalnym.

DDPS w 2024 r. udzielał wsparcia łącznie 38 osobom (2023 – 44). Ze wsparcia terapeuty zajęciowego oraz psychologa systematycznie korzystało 20 osób. Pensjonariusze uczestniczyli

w imprezach kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich m.in. w wystawach tematycznych organizowanych przez lokalne instytucje. Organizowano spotkania okolicznościowe i integracyjne z okazji Dnia Babci i Dziadka, Wielkanocy, Dnia Niepodległości, jasełka, spotkania z policjantem, Projekt socjalny „Bądź zdrow” w ramach którego przy współpracy z Salonem Optycznym – Okluarium przeprowadzono badania wzroku, przy współpracy z Firmą Słuchfon przeprowadzono badania słuchu, zorganizowano spotkanie z Ambasadorką „Różowego patrolu” z Fundacji OnkoCafe – Razem lepiej, zorganizowano spotkanie z pierwszej pomocy z pracownikami lubartowskiego oddziału PCK i wolontariuszy z II LO w Lubartowie.

Tabela nr 9. Obiady w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Lubartowie.

	2023		2024	
	ilość	wartość	ilość	wartość
dieta ogólna		8.544,90 zł		
- zupy	2.902	21.792,75 zł	3.102	9.799,38 zł
- II danie	3.221		3.377	25.271,51 zł
dieta lekkostrawna				
- zupy	1.795	5.234,63 zł	1.278	4.196,94 zł
- II danie	2.180	13.339,25 zł	1.278	8.830,16 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPS.

Posiłki zostały przygotowane dla 34 osób (2023 – 41), ponadto świadczone usługi higieniczne i kąpielowe, z których skorzystało 13 osób (2023 – 15).

8. Karta Dużej Rodziny (Ogólnopolska)

Program „Karta Dużej Rodziny” jest zadaniem zleconym realizowanym na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Program skierowany jest do rodzin, w których rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Rodzice otrzymują karty bezterminowo, natomiast dzieci do 18 roku życia, lub do ukończenia nauki jednak nie dłużej niż do 25 roku życia. W przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności karty wydaje się bez ograniczeń wiekowych - na okres ważności orzeczenia. Do otrzymania karty są też uprawnieni rodzice zastępczy i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka. Karta oferuje system zniżek, dodatkowych uprawnień oraz korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej jak również transportowej na terenie całego kraju.

W roku 2024 przyjęto 78 wniosków (2023 – 278 wniosków) w tym:

- 15 wniosków o zgłoszenie nowej rodziny;
- 50 wniosków o zgłoszenie nowej rodziny składającej się tylko z rodziców;
- 2 wnioski o przyznanie duplikatu;
- 4 wnioski gdzie wniesiono o karty dla nowej osoby w rodzinie,
- 7 wniosków o nową kartę.

W 2024 r. przyznano Kartę Dużej Rodziny dla 148 osób (2023 – 556 osób), w tym: 97 rodziców/małżonków, 51 dzieci). Większa liczba wnioskodawców w 2023 wynikała z dodatkowych uprawnień posiadacza karty (zwiększony limit zużycia energii elektrycznej) w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej w 2023 r. co zostało uwzględnione w ustawie

z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej.

9. Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej

Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej wydawana jest w ramach Programu „Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej” realizowanego na podstawie Uchwały Nr XXXIV/186/13 Rady Miasta Lubartów w sprawie przyjęcia Programu „Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej” na terenie Miasta Lubartów zmienionej Uchwałą Nr XL/245/2018 z dnia 4 października 2018 r. Uprawnionymi do korzystania z programu są zamieszkujący na terenie miasta Lubartów:

- członkowie rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych, wychowujących co najmniej 3 dzieci w wieku do 18 roku życia lub 25 roku życia, gdy dziecko uczy się lub studiuje,
- osoby z orzecznym umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności pozostające pod opieką rodziców lub opiekunów prawnych.

Tabela nr 10. Realizacja Programu Lubartowskiej Karty Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej w latach 2023-2024.

	2023	2024	Cały Program
Liczba rodzin	11	12	198
Liczba wydanych kart	47 kart: 17 dla rodziców, 30 dla dzieci	69 kart 27 dla rodziców 42 karty dla dzieci	901 kart: 366 dla rodziców, 535 dla dzieci,

Źródło: MOPS Lubartów

10. Ogólnopolska Karta Seniora

W 2024 r. Gmina Miasto Lubartów zawarła porozumienie ze Stowarzyszeniem MANKO na podstawie, którego mieszkańcy Lubartowa w wieku 60+ mogli ubiegać się o „Ogólnopolską Kartę Seniora”. Posiadanie Karty uprawnia do zniżek na terenie całego kraju, tj. w kinach, teatrach, sanatoriach, restauracjach, gabinetach kosmetycznych i innych punktach usługowych.

Karta Seniora wydawana była w ramach nowego programu Gmina Przyjazna Seniorom. W 2024 r. wpłynęło 504 wniosków i wydano 493 Karty.

W programie udział wzięły Firmy z terenu Gminy Miasto Lubartów, które zaoferowały zniżki: Lubartowski Ośrodek Kultury (-25% za bilety do kina, płatne zajęcia i pamiątki z Punktu Informacji Turystycznej w Lubartowie), MOSiR Lubartów (40% zniżki za wejście na basen), „Ocho” Ośrodek Chirurgii Oka, Fit&Gym Club, Styl Optyk, Producent rolet i moskitier, Sprzedaż i naprawa ekspresów do kawy Grzegorz Wierzchoń, Beauty Salon usługi kosmetyczne Lidia Kasperek, Salon fryzjerskie AFRO Anna Woźniak, Agatbus.pl – Twoje podróże online / Biuro Podróży i Ubezpieczeń.

V. Świadczenia socjalne

1. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendia szkolne i zasiłki szkolne. Zasiłek szkolny przyznawany jest uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. W dniu 14.12.2023 r. Uchwałą Nr LXIII/445/2023 Rady Miasta Lubartów zmieniono Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Lubartów, gdzie zwiększono miesięczne

kwoty stypendium, które w zależności od dochodów rodziny wynosiły 223,20 zł lub 198,40 zł miesięcznie. Zostały także rozszerzone formy udzielania stypendium szkolnego, które cieszą się zainteresowaniem dzieci i młodzieży.

Udzielono pomocy na: zakup odzieży sportowej tj. obuwia i ubrania sportowego, zakup przyborów szkolnych plecaka, tornistra, zakup komputera stacjonarnego, laptopa, tabletu, części do komputera, drukarki oraz innych niezbędnych części związanych z obsługą komputera, całkowite lub częściowe pokrycie kosztów opłaty za Internet, całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, dodatkowe zajęcia z języków obcych, wycieczki szkolne. W 2024 r. ze stypendium szkolnego skorzystało 35 uczniom z 25 rodzin z terenu miasta Lubartowa (w 2023 – 71 uczniów z 42 rodzin).

2. Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

W 2024 r. wydano 615 decyzji (2023 – 753) w zakresie świadczeń rodzinnych i wypłacono 11.822 świadczenia (2023 – 13.373) (wraz ze składkami na ubezpieczenie emerytalno-rentowe) dla 629 rodzin (2023 – 649). Na ten cel wydatkowano kwotę 6.371.933,76 zł (2023 – 5.333.686,87 zł).

Tabela nr 11. Świadczenia rodzinne w latach 2023-2024.

Rodzaj świadczenia	2023		2024	
	Liczba osób /rodzin uprawnionych /liczba świadczeń	Wypłacona kwota	Liczba osób /rodzin uprawnionych /liczba świadczeń	Wypłacona kwota
Świadczenia rodzinne	649 rodz. 14.137 św.	4.788.248,00	629 rodz. 10.983 św.	5.506.708,00
Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	20 rodz. 325 św.	142.911,00	11 rodz. 190 św.	193.821,00
w tym:				
- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	210 rodz. 6.735 św.	792.968,00	171 rodz. 5.986 św.	542.292,00
- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami dla obywateli Ukrainy	18 rodz. 237 św.	28.630,00	4 rodz. 72 św.	9.624,00
Wysokość świadczenia:				
<ul style="list-style-type: none"> • 95 zł na dziecko do 5 roku życia; • 124 zł – powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia; • 135 zł – powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia 				
Świadczenia opiekuńcze:				
- zasiłek pielęgnacyjny	378 os. 4.355 św.	937.177,00	3.393 os. 4.435 św.	955.524,00
- zasiłek pielęgnacyjny dla obywateli Ukrainy	5 os. 39 św.	8.418,00	4 os. 49 św.	10.576,00
Wysokość świadczenia:				
<ul style="list-style-type: none"> • 215,84 zł dla niepełnosprawnego dziecka; os. niepełnosprawnej powyżej 16-go roku życia z orzeczeniem o: znacznym st. niepełnosprawności.; umiarkowanym st. niepełnosprawności., jeżeli niepełnosprawność powstała 				

Rodzaj świadczenia	2023		2024	
	Liczba osób /rodzin uprawnionych /liczba świadczeń	Wyplacona kwota	Liczba osób /rodzin uprawnionych /liczba świadczeń	Wyplacona kwota
w wieku do ukończenia 21 roku życia; os. która ukończyła 75 rok życia				
- świadczenie pielęgnacyjne	107 os. / 1.133 św.	2.763.608,0	114 os. 1.262 św.	3.736.395,00
- świadczenie pielęgnacyjne dla obywateli Ukrainy	6 os. / 39 św.	95.862,00	4 os. 54 św.	158.965,00
Wysokość świadczenia: • 2023 – 2.458,00 zł • 2024 – 2.988,00 zł				
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	40 os. 40 św.	40.000,00	35 os. 35 św.	35.000,00
Wysokość świadczenia: • 1.000 zł - jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922 zł				
- Świadczenie rodzicielskie	39 os. 277 św.	254.674,00	42 rodz. 265 św.	237.498,00
- Świadczenie rodzicielskie dla obywateli Ukrainy	1 os. 10 św.	10.000,00	3 os. 15 św.	14.655,00
Wysokość świadczenia: • 1.000 zł – przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego				
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	75 os. / 833 św.	545.258,00	77 os. 839 św.	661.954,00
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe dla obywateli Ukrainy	5 os. / 39 św.	26.381,00	4 os. 48 św.	43.747,00
Wysokość świadczenia: • 27,52 % od przyznanego świadczenia				

Źródło: MOPS Lubartów

3. Świadczenie realizowane na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wypłacane jest jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł. Świadczenie to przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W 2024 r. ww. świadczenie nie było wypłacane.

4. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500,00 zł w okresie od 01.01.2024 do 30.09.2024, od 01.10.2024 r. kwota ta uległa podwyższeniu i wynosi 1.000,00 zł. W przypadku ustalenia alimentów więcej niż jednym tytułem wykonawczym od rodziców dziecka za kwotę alimentów przysługujących jednej osobie uważa się kwotę alimentów przysługujących na podstawie wszystkich tytułów wykonawczych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 1.209,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

W 2024 r. wydano 125 decyzji (2023 – 99) w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela nr 12. Świadczenia z Funduszu alimentacyjnego w latach 2023-2024.

Fundusz alimentacyjny	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń	Wyplacona kwota
2023	98	1.262	564.216,00
2024	68	1.142	606.029,00

Źródło: MOPS Lubartów

Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Po przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego należy wysłać informację dłużnikowi alimentacyjnego o powyższym oraz wezwać na wywiad alimentacyjny (jeśli mieszka na terenie Lubartowa, a w przypadku gdy zamieszkuje na terenie innej gminy wysyłamy wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika w tamtejszej gminie). Jeśli dłużnik zgłosi się na wywiad alimentacyjny i złoży oświadczenie o stanie majątkowym, informacje z powyższego wywiadu oraz oświadczenia przesyłane są do komornika sądowego prowadzącego postępowanie. W sytuacji, gdy organ w toku wywiadu ustali, że dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny, albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny w terminie nie dłuższym niż 30 dni (jeśli nie jest zarejestrowany), a w przypadku gdy dłużnik figuruje w rejestrze urzędu pracy lub dokona rejestracji po zobowiązaniu go do niej, informuje powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- złożenia oświadczenia majątkowego,
- zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy w wyznaczonym terminie,
- bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W toku tego postępowania organ ustala czy w okresie ostatnich 6 miesięcy przed datą wszczęcia postępowania dłużnik wywiązywał się z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie

nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Jeśli organ ustali, że dłużnik nie wywiązuje się z powyższego zobowiązania oraz do czasu zakończenia postępowania nie zgłosi się na wywiad alimentacyjny wydaje się decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który wywiązywał się z ww. zobowiązania (mimo, że dłużnik nie zgłosił się na wywiad). Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy i organ wezwie dłużnika na wywiad, a ten nie zgłosi się, organ nie podejmuje opisanych ww. czynności, a jedynie informuje o powyższym komornika sądowego. Ponadto nie podejmuje się czynności wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku gdy podczas wywiadu alimentacyjnego organ ustali, że sytuacja dłużnika nie uległa zmianie.

W przypadku gdy organ właściwy dłużnika (organ na terenie którego mieszka dłużnik) otrzyma wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego od organu właściwego wierzyciela (organ przyznający świadczenie z funduszu alimentacyjnego) podejmuje czynności opisane powyżej.

W przypadku wydania decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego organ każdorazowo kieruje zawiadomienie o uchylaniu się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny. Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz organ prowadzący postępowanie egzekucyjne o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz ich efektach.

W 2024 r. figurowało 277 (2023 – 283) dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie wobec organu właściwego tj. Burmistrza Miasta. W stosunku do 69 (2023 – 85) dłużników podejmowano działania, gdyż wierzycielki korzystały ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Od 01.07.2015 r. istnieje obowiązek przekazywania informacji do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Obecnie raz w miesiącu informacje przekazywane są do pięciu biur informacji gospodarczej.

Stan należności dłużników alimentacyjnych na dzień 31.12.2024 r. wynosił:

- zaliczka alimentacyjna – 1.086.273,32 zł (2023 – 1.144.639,51 zł),
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego:
  - należność główna – 11.756.077,58 zł (2023 – 11.533.558,41 zł),
  - odsetki – 7.591.656,55 zł (2023 – 6.813.724,04 zł).

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należności wyegzekwowane od dłużników w 2024 r. z tytułu:

- funduszu alimentacyjnego to:
  - dochody budżetu państwa (60%) – przekazano 70.384,16 zł (2023 – 88.808,87 zł);
  - odsetki na dochody budżetu państwa – przekazano 299.628,17 zł (2023 – 258.291,20 zł);
  - dochody budżetu gminy (40%) – przekazano 46.922,78 zł (2023 – 59.205,92 zł);

- zaliczki alimentacyjnej to:
  - dochody budżetu państwa (50%) – przekazano 6.660,59 zł (2023 – 9.698,68 zł);
  - dochody budżetu gminy (50%) – przekazano 6.660,60 zł (2023 – 9.698,67 zł).

Wskaźnik skuteczności egzekucji kształtuje się następująco:

- 2020 r. – 54,54 % (średnia województwa 48,09 %),
- 2021 r. – 56,87 % (średnia województwa 55,47 %),
- 2022 r. – 97,76 % (średnia województwa 65,01 %),
- 2023 r. – 71,93 % (średnia województwa 73,75 %),
- 2024 r. – 68,57 % (średnia województwa 81,55 %).

VI. Dodatki:

1. Świadczenie wychowawcze (500+)

Od 2022 r. realizacją świadczenia zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast tut. Ośrodek prowadzi postępowanie administracyjne w niezakończonych sprawach świadczeń wychowawczych dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz dodatku dyferencyjnego, gdzie wnioski zostały złożone przed dniem 1 stycznia 2022 r. Świadczenie wychowawcze w 2024 roku zostało wypłacone 3 rodzinom na łączną kwotę 5.500 zł. Ponadto została wydana 1 decyzji w sprawie uchylecia prawa do świadczenia wychowawczego.

2. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Od 01.07.2021 r. do otrzymania dodatku mieszkaniowego uprawnione są gospodarstwa domowe, w których średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekroczył w gospodarstwie: jednoosobowym 40% a wieloosobowym 30 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Kwota przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wynosi 7.155,48 zł. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. W 2024 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę 276.590,87 zł (2023 – 303.118,35 zł) dla 114 gospodarstw domowych (2023 – 116).

3. Dodatek osłonowy

Zasady ustalania prawa do dodatku osłonowego określa ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym. Dodatek osłonowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu

art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekracza kwoty 2.100 zł oraz osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ww. ustawy nie przekracza kwoty 1.500 zł na osobę.

Tabela nr 13. Dodatek osłonowy w 2024.

Gospodarstwo składające się z:	Kwota dodatku osłonowego	Kwota, gdy jest głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków	Ilość gospodarstw domowych, którym wypłacono dodatki osłonowe w 2024 r.
1 osoby	400,00	500,00	329
2-3 osób	600,00	750,00	236
4-5 osób	850,00	1062,50	159
co najmniej 6 osób	1150,00	1437,50	24
Razem			748

Źródło: MOPS Lubartów

W 2024 r. na dodatki osłonowe wydatkowano kwotę 258.241,19 zł wraz z kosztami obsługi wynoszącymi 5.063,55 zł.

4. Bon energetyczny

Zasady ustalania prawa do bonu energetycznego reguluje ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

Bon energetyczny jest świadczeniem pieniężnym przysługującym jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych za 2023 r. nie przekracza kwoty 2.500,00 zł oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekracza kwoty 1.700,00 zł.

Tabela nr 14. Bon energetyczny w 2024.

Gospodarstwo składające się z:	Wysokość bonu energetycznego	Ilość gospodarstw domowych, którym wypłacono dodatki osłonowe w 2024 r.
1 osoba	300,00	489
2-3 osób	400,00	286
4-5 osób	500,00	214
co najmniej 6 osób	600,00	27
Razem:		1016

Źródło: MOPS Lubartów

W 2024 r. na wypłatę bonów energetycznych wydatkowano kwotę 378.588,03 zł wraz z kosztami obsługi wynoszącymi 11.026,84 zł.

5. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 15.12.2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Uprawnionymi do złożenia wniosku, są osoby, które wykorzystują jako główne źródło ogrzewania urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków oraz wysokość miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty: 2100 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego i 1500 zł dla gospodarstwa domowego wieloosobowego. Refundacja przysługuje do kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury i informacji, dokumentujących dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. oraz od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. do tego odbiorcy paliw gazowych.

W 2024 r. przyjęto 112 wniosków (2023 – 70 wniosków):

- 64 wniosków o refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe dostarczone w 2023 r., 45 informacji przyznających świadczenie,
- 48 wniosków o refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe dostarczone w 2024 r., 36 informacji przyznających świadczenie.

VII. Wydawanie zaświadczeń wynikających z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska osoby, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach programu "Czyste Powietrze" są obowiązane do załączenia do ww. wniosku zaświadczenia potwierdzającego przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego. Procedurę wydawania zaświadczeń regulują przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. W 2024 r. przeprowadzono 127 postępowań (2023 – 107) i wydano 127 zaświadczeń (2023 – 107).

VIII. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

W oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w 2024 r. w dalszym ciągu kontynuowano realizację zadań tj. udzielano pomocy o charakterze socjalnym, wypłacano świadczenia pieniężne z Funduszu Pomocy, pracownicy socjalni sprawowali nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego ustanowionego przez Sąd Rejonowy w Lubartowie. Z Funduszu Pomocy finansowano zadania takie jak:

- zapewniono posiłki w szkole i w przedszkolu dla dzieci i młodzieży z rodzin uchodźców ukraińskich, tj. 5 dzieciom w szkole podstawowej (2023 – 15), 1 osobie w szkole średniej (2023 – 4), 1 osobie w szkole specjalnej (2023 – 1), łącznie dla 7 osób (2023 – 27), którym opłacono łącznie 277 posiłków (2023 – 1479) w łącznej kwocie 1.785,50 zł (2023 – 8.705,50 zł),

- wypłacono jednorazowe świadczenie w wysokości po 300 zł dla 2 uprawnionych obywateli Ukrainy (2023 – 20), którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, w łącznej kwocie 600,00 zł (2023 – 6.000 zł). Koszty obsługi wyniosły 12,00 zł,
- wypłacono 5 świadczeń zasiłków okresowych (2023 – 44) dla 2 uprawnionych obywateli Ukrainy (2023 – 12), w których przebywało 6 osób (2023 – 35 osób), w łącznej kwocie 4.728,10 zł (2023 – 26.430,14 zł),
- realizowano zadania w zakresie świadczeń rodzinnych. Na wypłatę świadczeń rodzinnych, emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz koszty obsługi świadczeń dla obywateli Ukrainy w związku z realizacją ww. ustawy wydatkowano kwotę 244.596,59 zł dla 11 rodzin;
- w oparciu o art. 13 ww. ustawy zgodnie z którym każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przyjmowano i rozpatrywano wnioski w terminie do 30.06.2024 r. W 2024 r wpłynęły 53 wnioski o wypłatę świadczenia pieniężnego z tytułu zakwaterowania i wyżywienia (2023 – 131). Z tego 33 wnioski zostały złożone przez osoby fizyczne, natomiast 20 wniosków dotyczyło podmiotów prawnych. Pozytywnie rozpatrzono 50 wniosków (2023 – 127). Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 130.600,00 zł (2023 – 1.538.400,00 zł);
- udzielono pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnymi zgodnie z art. 90c ustawy o systemie oświaty oraz art. 53 ust. 1 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – 1 uczniowi zostało przyznane i wypłacone stypendium szkolne w wysokości 1.463,20 zł ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy.

IX. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest bieżąca analiza problemów społecznych, realizowana przez Ośrodek na podstawie informacji dotyczących sytuacji rodzinnej, zawodowej i zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, jak również danych przekazywanych przez inne instytucje działające w systemie pomocy społecznej. Warto uwzględnić także analizę dostępnych zasobów gminy Miasto Lubartów w obszarze socjalnym, zarówno ludzkich, jak i instytucjonalnych.

Na tej podstawie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie identyfikuje następujące kluczowe potrzeby w realizacji powierzonych mu zadań:

- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie adekwatnych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz kontynuacja Programów „Opieka Wytchnieniowa”, „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, Program „Korpus Wsparcia Seniorów”, zapewnienie opieki w miejscu zamieszkania,
- wsparcie usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Lubartowie,
- z uwagi na wysokie bezrobocie w powiecie lubartowskim (stopa bezrobocia na poziomie 11-12%), konieczne jest podjęcie działań aktywizujących bezrobotnych klientów pomocy społecznej, wymagających intensywnej pracy socjalnej,

- działania aktywizacyjne w zakresie społecznym, zdrowotnym, edukacyjnym i zawodowym osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- wsparcie rodzin z trudnościami w pełnieniu podstawowych funkcji, szczególnie w zakresie opieki nad dziećmi, zarządzania gospodarstwem domowym oraz gospodarowania środkami finansowymi,
- zwiększenie dostępności do specjalistycznych form pomocy dla rodzin w kryzysie oraz integracja działań instytucji lokalnych wokół potrzeb rodzin,
- wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie wsparcia rodziny, w odpowiedzi na utrzymującą się dużą liczbę dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- wsparcie i pomoc w odzyskaniu przez rodzinę biologiczną funkcji opiekuńczo-wychowawczych, gdy dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej,
- konieczność dalszej interdyscyplinarnej współpracy różnych służb i organizacji działających na rzecz dzieci i rodzin w celu osiągnięcia założonych celów,
- uzupełnianie realizacji zadań ustawowych w obszarze pomocy społecznej poprzez udział w projektach i programach, takich jak:
  - o Wieloletni Program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2024-2028,
  - o Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Lubartów na lata 2023-2025,
  - o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Domowej o Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście Lubartów na lata 2025-2030,
  - o Europejski Program Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD),
  - o Program „Opieka 75+” (2025),
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej,
- ciągle podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry MOPS w Lubartowie, co wpłynie na skuteczniejsze rozwiązywanie problemów społecznych, a także zapewnienie dostępu do superwizji dla pracowników.